

MAI NÉMET KÖLTŐK

Fordította: GRÉDA JÓZSEF

FRITZ BRÜGEL: MAI IDŐKBEN

*Mért válogatok most is szavakat,
vigyázva szöve őket szózenébe,
remélve, hogy kulcsként lélekre téve
lehull előlük rögtön a lakat?*

*Feledtem-é, hogy régen elszakadt
álmától minden ember? Hogy ma félve
bujnak az idők ostorától félre
s huzódnak süket félelem alatt?*

*Nem szólok én: a hangom hallik mégis.
Nem jöttem, de elhivattattam én is,
nem válogatok — én kiválasztattam:*

*álmom vad rémei elől riadtam
óvtam a tüzet, ne hunyjon a szikra,
s e tűz most némaságom hangra szítja.*

MAX-HERMANN-NEISSE: IDEGENBEN

*Mikor az álmunk tűnik, az idegen világ most
ablaktalan nagy falként köröttünk fölmered.
Az álombéli honvágy elhagyja most az álmost,
lágysága zordra torzult, halál félelme lett.*

*Mi eddig langy gyönyör volt, ébren fagyos valóság,
ijedten némult most el az éj halk dallama.
Mint szeretők meghaltunk oly' rég mi, mint a jóság,
s egyesegyedül keltünk megint világra ma.*

*Az ablakunkból nézünk a gyárkürtök sorára,
boszorkányüstök füstje árulja el tüzét
s szennyezi isten napját, míg alattuk zihálva
zugó üzem az ember fiát tiporja szét.*

*Fehér dícsfényű, távol hegyek helyett, míg eddig
reggel munkámra adták anyás áldásukat,
szemeim ébredéskor a csuf közelt jelentik,
ablakom idegen, rut kővárákat mutat.*

MAX HERMANN-NEISSE: ESŐS VASÁRNAP

Idegen város, záporos vasárnap,
 kinlódva ülsz az ablakod előtt.
 A szobalányok kimenőre járnak:
 kár, kedvesek. E sok szabad időt
 mivel töltöd ki? Keskeny ablakodból
 szemközti szobák titkát kémleled,
 de attól sem érezheted magad jól:
 dolgoznak szemben a riporterek
 ma is. Lentebb a kávéházban ingujj
 krétázza meg a dáková hegyét.
 Tüsszentsz: ezzel közelgő nátha int: bujj
 tovább is bent meg, onnan nézve szét.
 Csapzott fiáker, Fáradt pejt kimozzgat
 kocsissa. Már ez színház ideje.
 Bosszus kuliszatologatók hoznak
 eget s egy kevés nyári éjt vele.
 Vak-boldogan oson egy pár: a lucskos
 autóktól freccsen rá az út sara.
 Lámpák során a fény most szertefutkos.
 Ernyők rohannak: vár a vacsora.
 Sötétben usznak holt allék s a járdák.
 Csillag se kelt. Az óra fekete.
 Lemondva hajtod be az ablaktáblád:
 jó most a bérelt fődél szigete.

KARL SCHNOG: EMIGRÁNSOK KÓRUSA

Az ügyeskedők:

Mint eddig, most is hangosak vagyunk. A
 világ hadá hallja lelkes vágyaink,
 van gond, de véle sem vagyunk magunk, ha
 üzem, játék, izgalmak lángja int,
 csak tudni kell működni, tenni, hatni,
 ember csak az, akinek dolga van;
 s ha van terünk, minden égőv alatt mi
 otthon vagyunk és élünk boldogan.

A kétségbeesettek:

Cipelniünk kell sok mindent, ami eltűnt,
 ami meg megvan, kinban túrni kell.
 Ellenség és veszély között a lelkiünk
 naptól is fázik, gyermek is teher.
 Panaszunk nincs, már minden sebünk ismert,
 unjuk a reményt és a könnyet is
 és tudjuk: minket sorsunk eddig is vert,
 de kapunk ütést majd még többet is.

A tettekések:

Dolgozva várunk álmodozás nélkül,
ami elmúlt, legyen a semmié.
Az ócska holmát el, helyébe épül
utunk egy távol pont: jövőnk felé.
Talán a mag, mi bennünk most csirázik,
gyümölcsbordó fakent magasba nő;
talán az igaz élet ez a láz itt;
a multnak tűnni kell, legyen szebb a jövő!

WALTER MEHRING: SZENT BÜROKRACIUSZ CSODÁJA

Félig megölték. A megmaradt felével
drága hazájából megszökött egy éjjel.

— Idegen föld, új hon, hozd meg sebem irját!
— Utlevélvizsgálat! Kérjük a papírját!

— Papír? Nincs énnékem csak előmlő vérem:
családóm, birtokom, mind elvették tőlem.

— Látjuk ömlő vérét, de nincs mit csinálnunk:
csakis utlevéllel vérezhet minálunk.

Egy ór eltaszítja, így botlik a lába
két határ közé a Senki Allamába.

— Az első éj telik, a nap megint följön,
szárad körötte a fű a Senkiföldön.

A második éjen egy lány arratévedt,
nem látta a férfit, de azért övé lett.

S kilenc óra kinba született a gyermek,
aki közjog szerint nem számít embernek.

A harmadik éjen átlibben az árnya
sokhatáru földről csendes tulvilágra.

Hol csak egy ország van, ott keresett enyhet,
de aki idegen, ottan sem pihenhet:

Szent Bürokratától a negyedik éjen
felszólítás jött, hogy rögtön utra keljen.

Bámult és nyögött a megkinozott lélek:
Hogyan mennék, hisz már csak aktákban élek?!

Mire (nézd s csodáld a jegyzőkönyves Szentet):
az akták fölkeltek és utjukra mentek

véle, kinek bennök szigorúan irják,
hogy ha nem él, — csontja hagyja el a sirját!